

**ZASADY UDZIAŁANIA PRZEZ ARP S.A. POŻYCZEK W II KONKURSIE
W RAMACH PROGRAMU WSPARCIA ROZWOJU TECHNOLOGII
ZWIĄZANYCH Z POZYSKIWANIEM GAZU ŁUPKOWEGO**

Grudzień, 2013 r.

1. Postanowienia ogólne

- 1.1 Niniejsze zasady określają warunki i tryb udzielania dużym przedsiębiorcom przez ARP S.A. pożyczek na realizację prac rozwojowych w ramach II konkursu Programu Wsparcia rozwoju technologii związanych z pozyskiwaniem gazu łupkowego ogłoszonego przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju, ścieżka programowa A.
- 1.2 Zasady stanowią uzupełnienie do Regulaminu II konkursu Programu Wsparcia rozwoju technologii związanych z pozyskiwaniem gazu łupkowego realizowanego przez Dyrektora Narodowego Centrum Badań i Rozwoju na podstawie art. 29 pkt 1 oraz art. 35 ustawy z 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Badań i Rozwoju, w zakresie pożyczek udzielanych przez ARP S.A.
- 1.3 Pożyczki udzielane są na warunkach komercyjnych w ramach wsparcia finansowego niebędącego pomocą publiczną ze środków finansowych, o których mowa w art. 56 ust. 5 ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji
- 1.4 Warunkiem udzielenia pożyczki z ARP S.A. jest uzyskanie przez przedsiębiorcę dofinansowania z NCBR na realizację projektu w ramach Programu Wsparcia rozwoju technologii związanych z pozyskiwaniem gazu łupkowego.
- 1.5 Pożyczki stanowią źródło potencjalnego i opcjonalnego finansowania kosztów ponoszonych przez przedsiębiorcę w ramach realizacji Programu, a tym samym pozytywne lub negatywne rozpatrzenie Wniosku przez ARP S.A. nie ma wpływu na decyzję NCBR w zakresie przyznania dotacji.
- 1.6 Budżet na udzielanie pożyczek wynosi 100 mln zł
- 1.7 ARP S.A. zastrzega sobie prawo do ograniczenia udzielanych pożyczek do kwoty określonej w pkt 1.6 i wyboru wniosków charakteryzujących się najwyższym prawdopodobieństwem zwrotu zaangażowanych środków oraz najwyższej ocenionych przez NCBR.

2. Definicje

ARP S.A.	Agencja Rozwoju Przemysłu S.A.
Badania przemysłowe	zgodnie z definicją w art. 2 pkt 3 lit. b ustawy o zasadach finansowania nauki - badania mające na celu zdobycie nowej wiedzy oraz umiejętności w celu opracowywania nowych produktów, procesów i usług lub wprowadzania znaczących ulepszeń do istniejących produktów, procesów i usług; badania te obejmują tworzenie elementów składowych systemów złożonych, szczególnie do oceny przydatności technologii rodzajowych, z wyjątkiem prototypów objętych zakresem prac rozwojowych.
Beneficjent	Przedsiębiorca, który uzyskał wsparcie finansowe od ARP S.A.
Konkurs	konkurs w ramach Programu Wsparcia rozwoju technologii związanych z pozyskiwaniem gazu łupkowego realizowanego przez Dyrektora Narodowego Centrum Badań i Rozwoju na podstawie art. 29 pkt 1 oraz art. 35 ustawy z 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym

	Centrum Badań i Rozwoju
NCBR	Narodowe Centrum Badań i Rozwoju
Prace rozwojowe	zgodnie z definicją w art. 2 pkt 4 ustawy o zasadach finansowania nauki – nabywanie, łączenie, kształtowanie i wykorzystywanie dostępnej aktualnie wiedzy i umiejętności z dziedziny nauki, technologii i działalności gospodarczej oraz innej wiedzy i umiejętności do planowania produkcji oraz tworzenia i projektowania nowych, zmienionych lub ulepszonych produktów, procesów i usług, w szczególności: <ol style="list-style-type: none">tworzenie projektów, rysunków, planów oraz innej dokumentacji do tworzenia nowych produktów, procesów i usług, pod warunkiem że nie są one przeznaczone do celów komercyjnych;opracowywanie prototypów o potencjalnym wykorzystaniu komercyjnym oraz projektów pilotażowych, w przypadkach gdy prototyp stanowi końcowy produkt komercyjny, a jego produkcja wyłącznie do celów demonstracyjnych i walidacyjnych jest zbyt kosztownadziałalność związana z produkcją eksperymentalną oraz testowaniem produktów, procesów i usług, pod warunkiem że nie są one wykorzystywane komercyjnie.
Projekt	przedsięwzięcie zgłoszone w konkursie, obejmujące badania naukowe i prace rozwojowe ukierunkowane na poszukiwanie nowych rozwiązań pozwalających na osiągnięcie z góry założonych celów praktycznych.
Rozporządzenie Komisji	Rozporządzenie Komisji WE nr 800/2008 z dnia 6 sierpnia 2008 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne ze wspólnym rynkiem w zastosowaniu art. 87 i 88 TWE - ogólne rozporządzenie w sprawie wyłączeń blokowych (Dz. Urz. UE L 214 z 09.08.2008 r.). ¹
Ścieżka A	ścieżka programowa w konkursie, adresowana do podmiotów podejmujących badania przemysłowe lub prace rozwojowe obejmujące projekty pilotażowe lub demonstracyjne, ukierunkowane na wdrożenie innowacyjnych technologii w obszarze objętym Programem, opracowanych w wyniku współpracy organizacji badawczych i dużych przedsiębiorców.
Wniosek	pisemny wniosek składany do ARP S.A.
Wytyczne	Wytyczne wspólnotowe dotyczące pomocy państwa w celu ratowania i restrukturyzacji zagrożonych przedsiębiorstw (Dz. Urz. UE C 244 z 1.10.2004).

¹ Komentarz: 1.12.2009 r. wszedł w życie Traktat o Funkcjonowaniu UE zastępując Traktat WE w związku z czym nastąpiła zmiana numeracji artykułów, w szczególności dawne art. 87 i 88 TWE mają w TFUE nowe numery tj. 107 i 108.

3. Beneficjenci

3.1 Wsparcie finansowe, o którym mowa w niniejszym dokumencie kierowane jest do dużych przedsiębiorców, tj. przedsiębiorców innych aniżeli mikro, mały lub średni w rozumieniu załącznika nr I do Rozporządzenia Komisji.

3.1.1 Z zastrzeżeniem postanowień pkt 3.1.2 – 3.1.3. za tzw. „dużego przedsiębiorcę”, o którym mowa powyżej, rozumie się przedsiębiorcę, który na podstawie danych odnoszących się do ostatniego zatwierdzonego okresu obrachunkowego i obliczanych w skali roku przed dniem złożenia w ARP S.A. wniosku o udzielenie wsparcia, spełnia jedno z poniższych kryteriów:

- 1) zatrudnia 250 lub więcej pracowników,
- 2) zatrudnia mniej niż 250 pracowników ale suma bilansowa przedsiębiorcy przekracza równowartość w złotych polskich 43 miliony EUR i łączny roczny obrót przekracza równowartość w złotych polskich kwotę 50 milionów EUR.

3.1.2 W przypadku zmian danych dotyczących przedsiębiorcy w zakresie pułapów określonych w pkt. 3.1.1 1) i 2) powyżej, uzyskanie lub utrata statusu tzw. „dużego przedsiębiorcy”, nastąpi tylko wówczas, gdy zjawisko to powtórzy się w ciągu dwóch kolejnych okresów obrachunkowych.

3.1.3 Dane przedsiębiorcy samodzielnego ustala się wyłącznie na podstawie jego ksiąg rachunkowych, dane przedsiębiorcy posiadającego przedsiębiorstwa powiązane lub partnerskie w rozumieniu art. 3 załącznika nr I do Rozporządzenia Komisji ustala się biorąc pod uwagę również dane ww. przedsiębiorstw powiązanych kapitałowo z przedsiębiorcą zgodnie z art. 6 załącznika nr I do Rozporządzenia Komisji.

3.1.4 Niezależnie od kryteriów określonych w pkt. 3.1.1 – 3.1.2., za tzw. dużego przedsiębiorcę uważa się przedsiębiorcę, którego 25% lub więcej kapitału lub praw do głosowania na zgromadzeniu wspólników lub akcjonariuszy kontrolowane jest bezpośrednio lub pośrednio, wspólnie lub indywidualnie przez jeden lub kilka podmiotów publicznych, poza przypadkami określonymi w art. 3 ust. 2 akapit drugi załącznika nr I do Rozporządzenia Komisji.

3.2 Wsparcie finansowe nie będzie dostępne dla przedsiębiorcy znajdującego się w trudnej sytuacji ekonomicznej, tzn. „przedsiębiorcy zagrożonego” w rozumieniu Wytocznych.

3.2.1 Zgodnie z pkt 10 Wytocznych przedsiębiorcą znajdującym się w tzw. trudnej sytuacji ekonomicznej – finansowej jest przedsiębiorca, który w dniu złożenia w ARP S.A. wniosku spełnia jedno z poniższych kryteriów:

- 1) w przypadku spółki akcyjnej, spółki z ograniczoną odpowiedzialnością lub spółki komandytowo-akcyjnej, jeżeli ponad ½ jej zarejestrowanego kapitału została utracona, w tym ponad ¼ tego kapitału w okresie poprzedzającym 12 miesięcy od daty złożenia wniosku,
- 2) w przypadku pozostałych spółek handlowych, jeżeli ponad ½ ich kapitału wg sprawozdania finansowego została utracona, w tym ponad ¼ tego kapitału w okresie poprzedzającym 12 miesięcy od daty złożenia wniosku,
- 3) niezależnie od rodzaju przedsiębiorcy, jeżeli ogłoszono jego upadłość albo spełnia kryteria ogłoszenia upadłości.

3.2.2 Przedsiębiorca może być uznany za znajdującego się w tzw. trudnej sytuacji ekonomiczno – finansowej, nawet jeżeli nie zachodzi żadna z okoliczności wymienionych w pkt 3.2.1, jeśli nie może odzyskać płynności finansowej dzięki własnym lub uzyskanym środkom finansowym od właścicieli lub akcjonariuszy albo ze źródeł rynkowych i występują typowe oznaki jego trudnej sytuacji ekonomicznej, takie jak:

- 1) rosnące straty,
- 2) malejący obrót,
- 3) zwiększanie się zapasów,
- 4) nadwyżki produkcji,
- 5) zmniejszający się przepływ środków finansowych,
- 6) rosnące zadłużenie,
- 7) rosnące kwoty odsetek,
- 8) zmniejszająca się lub zerowa wartość aktywów *netto*.

3.3 Wsparcie finansowe nie może być udzielone przedsiębiorcy znajdującemu się w okresie prowadzenia restrukturyzacji z wykorzystaniem pomocy publicznej, jak również w okresie w którym korzysta z finansowania w ramach pomocy publicznej na ratowanie lub restrukturyzację.

4. Forma i warunki finansowania

4.1 Finansowanie z ARP S.A. obejmować będzie koszty kwalifikowane badań przemysłowych i prac rozwojowych, o których mowa w Regulaminie II Konkursu Programu Wsparcia rozwoju technologii związanych z pozyskiwaniem gazu łupkowego, przyjętym przez NCBiR.

4.2 Masymalna kwota nie może stanowić więcej niż 80% niepokrytych dotacją kosztów kwalifikowanych ponoszonych przez przedsiębiorcę łącznie na badania przemysłowe i pracę rozwojowe.

4.3 Pożyczki udzielane będą na następujących warunkach:

- 1) oprocentowanie zmienne, określane w oparciu o stopę bazową ogłaszaną dla Polski przez Komisję Europejską powiększoną o marżę ARP S.A., która będzie tożsama z marżą określoną w Komunikacie Komisji Europejskiej w sprawie zmiany metod ustalania stóp referencyjnych i dyskontowych (Dz. Urz. UE C 14 z 19.01.2008).
- 2) Marże ustalana będzie w zależności od sytuacji finansowej wnioskodawcy oraz poziomu zabezpieczeń zgodnie z poniższymi zasadami:

Kategoria ratingu	Poziom zabezpieczeń		
	Wysoki	Standardowy	Niski
Wysoki (AAA-A)	0,6%	0,75%	1%
Dobry (BBB)	0,75%	1%	2,2%
Zadawalający (BB)	1%	2,2%	4,0%
Niski (B)	2,2%	4%	6,5%

- 3) W przypadku przedsiębiorstw które nie mają historii kredytowej lub możliwości określenia ratingu opartego o podejście bilansowe, jak niektóre spółki specjalnego przeznaczenia lub nowoutworzone przedsiębiorstwa, stopa bazowa będzie zwiększona co najmniej o 4%, a marża nigdy nie może być niższa niż marża, która zostałaby zastosowana w odniesieniu do spółki dominującej.
 - 4) ARP S.A. nie pobiera prowizji oraz opłaty za rozpatrzenie Wniosku.
 - 5) Okres finansowania, harmonogram spłaty kapitału, w tym okres karencji jest ustalany indywidualnie dla każdego wsparcia przy czym całkowita spłata pożyczki powinna nastąpić w okresie 7 lat (w uzasadnionych przypadkach termin ten może być dłuższy), z uwzględnieniem karencji w spłacie kapitału na czas realizacji prac badawczych i rozwojowych w ramach projektu.
 - 6) Beneficjent może spłacić całość lub część pożyczki przed terminem określonym w umowie pożyczki za wcześniejszym uzgodnieniem pisemnym z ARP S.A. wraz z jednoczesnym uiszczeniem dodatkowej opłaty od części kapitału spłaconej przed terminem.
 - 7) Wcześniejsza spłata pożyczki jest możliwa jedynie w sytuacji, gdy Beneficjent do dnia pisemnego zgłoszenia wniosku o wcześniejszy termin spłaty pożyczki dokonał spłaty wszystkich należności pieniężnych wynikających z umowy wymaganych za okres od dnia uruchomienia środków finansowych do chwili zgłoszenia wniosku o wcześniejszą spłatę.
- 4.4 Udzielenie pożyczki wymaga ustanowienia na rzecz ARP S.A. zabezpieczeń.
- 1) Zabezpieczenie powinno stanowić 150% kwoty kapitału pożyczki udzielonej Beneficjentowi przez ARP S.A., co odpowiada poziomowi "wysoki" w tabeli w pkt 4.3. 2). W uzasadnionych jednostkowych przypadkach możliwe jest zaakceptowanie niższego poziomu zabezpieczeń.
 - 2) Zabezpieczenie stanowić mogą m.in. hipoteka, zastaw rejestrowy, poręczenia, gwarancje bankowe.
 - 3) Niezależnie od zabezpieczeń zaproponowanych przez Beneficjenta, których mowa w pkt 4.4. 1), Beneficjent jest zobowiązany do złożenia oświadczenia o poddaniu się egzekucji wprost w trybie art. 777 § 1 pkt 5 Kodeksu postępowania cywilnego oraz wystawienia weksla/weksli własnego/własnych *in blanco*.
 - 4) Wartość zabezpieczeń rzeczowych na aktywach trwałych nieruchomości i/lub ruchomości przyjmuje się na poziomie wartości dla sprzedaży wymuszonej wynikającej z wycen/operatów szacunkowych wartości przedmiotu zabezpieczenia sporządzonego przez niezależnego rzeczoznawcę dla celu zabezpieczenia wiarygodności, nie wcześniej niż sześć miesięcy przed datą złożenia Wniosku, pomniejszonej o ewentualne obciążenia. Operat szacunkowy wartości nieruchomości i/lub ruchomości powinien określać wartość rynkową, w tym wartość dla sprzedaży wymuszonej.
 - 5) W przypadku zabezpieczeń rzeczowych na aktywach trwałych nieruchomości i/lub ruchomości Beneficjent jest zobowiązany dokonać cesji praw z umów ubezpieczenia tych aktywów na rzecz ARP S.A.

- 6) ARP S.A. może odrzucić zaproponowane we Wniosku zabezpieczenia i żądać przedstawienia przez przedsiębiorcę innej propozycji zabezpieczeń.
 - 7) ARP S.A. ma prawo na bieżąco monitorować stan zabezpieczeń. Ponadto Beneficjent jest zobowiązany do corocznego aktualizowania wycen/operatów szacunkowych składników majątku, na których zostało ustanowione zabezpieczenie udzielonego wsparcia.
- 4.5 W szczególnych przypadkach, gdy np. ze względu na zobowiązania przedsiębiorcy wynikające z zawartych umów o finansowanie dłużne nie możliwe będzie aplikowanie przez niego o pożyczkę, możliwe jest zaangażowanie środków w formie podwyższenia kapitału w sytuacji zagwarantowania opcji wykupu udziałów/akcji ze strony większościowego wspólnika/akcjonariusza po cenie uwzględniającej premie za udostępnienie kapitału (brak pomocy publicznej), albo inna forma finansowania na bazie standardowych procedur, tj. *Zbioru zasad i procedur udzielania wsparcia finansowego niebędącego pomocą publiczną przez Agencję Rozwoju Przemysłu S.A. ze środków, o których mowa w art. 56 ust. 5 ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji*, opublikowanego na stronie internetowej ARP S.A. www.arp.com.pl.

5. Postępowanie w sprawie udzielenia wsparcia finansowego

- 5.1 Wsparcie finansowe jest udzielane przez ARP S.A. na pisemny wniosek przedsiębiorcy składany do ARP S.A., którego wzór stanowi załącznik nr 1 do ww. zasad.
- 5.2 Wniosek o którym mowa w pkt 5.1 należy złożyć do ARP S.A. najpóźniej w terminie 6 miesięcy od ogłoszenia naboru przez NCBR w II Konkursie w ramach Programu Wsparcia rozwoju technologii związanych z pozyskiwaniem gazu łupkowego.
- 5.3 Rozpatrzeniu przez ARP S.A. podlegają wyłącznie kompletne Wnioski, zawierające wszelkie wymagane informacje i załączniki.
- 5.4 Na każdym etapie rozpatrywania Wniosku, ARP S.A. może zwrócić się do Wnioskodawcy, w określonym terminie, nie krótszym niż 7 dni, o:
 - 1) złożenie ustnych lub pisemnych wyjaśnień w sprawie Wniosku,
 - 2) okazanie lub przesłanie określonych dokumentów
 - 3) potwierdzenie danych lub informacji zawartych we Wniosku,
 - 4) dokonanie zmian lub uzupełnień.
- 5.5 W przypadku nieuzupelnienia Wniosku o wymagane dokumenty, na podstawie pkt 5.4 Wniosek pozostanie bez rozpatrzenia.
- 5.6 Wniosek może zostać wycofany przez Wnioskodawcę na każdym etapie jego rozpatrywania.
- 5.7 W przypadku pozytywnego rozpatrzenia Wniosku Zarząd ARP S.A. składa deklarację o możliwości udzielenia wnioskowanego wsparcia w formie uchwały z zastrzeżeniem pkt 5.9 – 5.10.
- 5.8 Od uchwały Zarządu ARP S.A. w sprawie udzielenia wsparcia finansowego nie przysługuje odwołanie.

- 5.9 Jeżeli wielkość wsparcia finansowego w formie pożyczki przekracza równowartość kwoty **1 mln euro** na dzień podjęcia uchwały, o której mowa w pkt 5.7, udzielenie wsparcia wymaga zgody Rady Nadzorczej ARP S.A.
- 5.10 Jeżeli wielkość wsparcia finansowego w formie pożyczki przekracza równowartość kwoty **10 mln euro** na dzień podjęcia uchwały, o której mowa w pkt 5.7, to zgodnie z postanowieniami Statutu ARP S.A. udzielenie wsparcia wymaga zgody Walnego Zgromadzenia ARP S.A.
- 5.11 W celu udzielenia wsparcia finansowego Beneficjent zawrze z ARP S.A. umowę pożyczki.
- 5.12 W celu zapewnienia przejrzystości i umożliwienia przeprowadzania kontroli wydatkowania środków pochodzących z udzielonego wsparcia finansowego, środki pieniężne mogą być przekazane Beneficjentowi tylko na jego wyodrębniony w tym celu rachunek bankowy, który będzie przeznaczony wyłącznie do obsługi płatności dokonywanych ze środków uzyskanych od ARP S.A. w ramach udzielonego wsparcia.
- 5.13 Tymczasowo wolne środki finansowe uzyskane z tytułu udzielonego wsparcia finansowego, w związku z prawidłową realizacją działań określonych w umowie z ARP S.A., Beneficjent może przekazywać na krótkoterminowe lokaty bankowe, z zastrzeżeniem, iż uzyskane w ten sposób dodatkowe środki finansowe muszą zostać przekazane na wyodrębnione konto bankowe, o którym mowa w pkt 5.12 powyżej.

6. Sprawozdawczość, kontrola i zwrot wsparcia finansowego

- 6.1 Beneficjent ma obowiązek sporządzania kwartalnych sprawozdań dla ARP S.A.
- 6.2 Formę każdego sprawozdania, zakres danych nim objętych oraz termin złożenia będzie określany dla każdego Beneficjenta we właściwej umowie zawieranej z ARP S.A.
- 6.3 W celu kontroli informacji zawartych w sprawozdaniach oraz stanu zabezpieczeń zwrotu udzielonego wsparcia, ARP S.A. ma prawo żądać od Beneficjenta, na zasadach określonych w umowie, aby ten:
 - 1) w określonym terminie, nie krótszym niż 7 dni od daty otrzymania pisemnego wezwania, w siedzibie jego zakładu głównego lub w innym uzgodnionym miejscu okazał w celu zbadania upoważnionym przedstawicielom ARP S.A. wszelkie dokumenty i informacje związane z otrzymanym i wydatkowanym wsparciem, a w szczególności:
 - a) udostępnił do wglądu historię rachunku bankowego, na który zostały przekazane środki pieniężne z udzielonego wsparcia,
 - b) udostępnił do wglądu oryginalną dokumentację finansowo - księgową zawierającą informacje o wydatkowaniu na określone cele kwot pieniężnych pochodzących ze wsparcia,
 - c) umożliwił wykonanie kopii dokumentów, o których mowa powyżej, albo przesłał ich uwierzytelnione kopie do ARP S.A.,
 - d) udostępnił wszelkie dokumenty umożliwiające sprawdzenie sytuacji ekonomiczno-finansowej Beneficjenta.

- 2) w określonym terminie, nie krótszym niż 7 dni od daty otrzymania pisemnego wezwania, umożliwił upoważnionym przedstawicielom ARP S.A. kontrolę zabezpieczeń zwrotu udzielonego wsparcia, a w szczególności:
 - a) przesłał pisemne potwierdzenie ustanowienia określonych zabezpieczeń na rzecz ARP S.A.,
 - b) umożliwił sprawdzenie stanu fizycznego zabezpieczeń,
 - c) umożliwił stwierdzenie faktu ustanowienia zabezpieczeń na rzecz ARP S.A. poprzez sprawdzenie odpowiednich oznaczeń, oznakowań i wpisów we właściwych dokumentach ewidencyjnych.
- 6.4 ARP S.A. może zażądać od Beneficjenta zwrotu udzielonego wsparcia finansowego w przypadku:
- 1) jeżeli, Beneficjent wydatkuje otrzymane środki pieniężne niezgodnie z postanowieniami umowy zawartej z ARP S.A. na podstawie której udzielono wsparcia finansowego,
 - 2) zadania zwrotu dotacji ze strony Narodowego Centrum Badań i Rozwoju,
 - 3) zaistnienia innych okoliczności szczegółowo uregulowanych w umowie zawartej z ARP S.A., na podstawie której udzielono wsparcia finansowego.

7. Załączniki

Załącznik nr 1 Wzór wniosku o udzielenie pożyczki